

JAARVERSLAG

Een jaar Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit

**EEN TERUGBLIK EN VOORUITBLIK
OP HET JAAR 2022-2023**

29 AUGUSTUS 2022

Auteur: Hans Jeekel

Contact en website

info@labverantwoordemobiliteit.nl

www.labverantwoordemobiliteit.nl

Introductie

Voor je ligt het overzicht van activiteiten in het eerste jaar van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit (looptijd 2021-2024). Aan het einde van dit overzicht is ook een korte vooruitblik opgenomen. We beschouwen dit jaarverslag nadrukkelijk als een tussentijds overzicht, en zeker niet als een volwaardige evaluatie of notitie. We willen hiermee wel graag laten zien waar we nu staan. De eerstvolgende volledige LVM- notitie zal begin oktober verschijnen.

Inhoudsopgave

Terugblik.....	2
Geschiedenis.....	2
Over de productie.....	4
Stakeholders en eerste evaluatie.....	7
Vooruitblik.....	8
Algemeen.....	8
Inhoud.....	8
Proces en stakeholders.....	10

Terugblik

Geschiedenis

Je kunt zeggen dat het LVM is begonnen met het schrijven van de oprichtingsnotitie, aan het begin van 2021. In die eerste notitie stond het basisidee al geformuleerd. Het beïnvloeden van debat en meningsvorming over de toekomst van mobiliteit, daarbij vooral ook kijkend naar de enorme klimaatopgave die mobiliteit moet realiseren en nu nog niet realiseert. Dat beïnvloeden voeren we uit met in de kern een gezelschap masterstudenten van verschillende masteropleidingen en van verschillende universiteiten. Geholpen door een aantal mobiliteitsprofessionals uit wetenschap, overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven die *a titre personnel* meewerken. Het geheel wordt ondersteund en begeleid door een hoogleraar emeritus, de hoofdauteur van deze tussennotitie.

Je kunt ook zeggen dat het LVM begonnen is direct na de tweede bijeenkomst met de masterstudenten, waar we de werkafspraken voor oprichting maakten. Dat was dan op 8 juli 2021. Vanaf die dag zijn we een traject van 5 maanden ingegaan om het LVM werkend te krijgen. Eind augustus kwam daarover een eerste voortgangsnotitie. Belangrijke thema's waren destijds: inschrijving bij de Kamer van Koophandel, adreslijsten maken, website bouwen, en eerste notities voorbereiden.

Eind september kwam het initiatief om dieper te gaan kijken naar Goederenvervoer. Daaruit zijn de LVM- notities over e- trucks en over bevoorrading en bezorging ontstaan. Vanaf september ging het snel met de ontwikkeling van de eerste notitie over elektrische auto's voor de mensen met minder bestedingsruimte.

Vanaf oktober is gebouwd aan de website. Sindsdien werkt er een team op de achtergrond aan de technische kanten van de website. Ook in november is er hard doorgewerkt aan website en aan de adressenlijst voor het LVM. Dit alles ter voorbereiding voor de launch van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit op 13 december 2021, met de eerste notitie en de website www.labverantwoordemobiliteit.nl

We hebben de website voor het groeiend materiaal ingedeeld en toegesneden op wat we willen bereiken. Zie hieronder de samenhang van de thema's.

Over de productie

In ons eerste jaar hebben we ons geconcentreerd op twee soorten producten; notities en nieuwsbrieven. Dat is anders dan in het laatste deel van de oprichtingsnotitie staat, waarin we nog wat andere producten omschreven. Er zijn 7 notities uitgebracht en 18 nieuwsbrieven.

Notities

De *eerste notitie*, geschreven door Pepijn van de Water, heeft een gesprek met de directie Innovatie van het DG Mobiliteit opgeleverd. Dat verliep goed en constructief. Verder was er weinig publiciteit. Je ziet wel dat het inzicht dat we meer moeten doen met de tweedehandsmarkt nu aan kracht wint.

Wel is er rond deze eerste notitie aandacht besteed aan onze start in het tijdschrift Verkeerskunde.

[Notitie bekijken >>](#)

De *tweede notitie*, de Klimaatnotitie, gemaakt door Micha Arnoldus, kreeg meer aandacht. De notitie is gepresenteerd op een lunchlezing op het ministerie van I&W. Na de lezing is het LVM gevraagd om een bijdrage te gaan leveren aan de op te stellen Mobiliteitsvisie van het nieuwe Kabinet.

[Notitie bekijken >>](#)

De *derde notitie*, Ethiek en Mobiliteit, geschreven door Jeroen Schrijver, leverde in eerste instantie weinig reacties op. Die kwamen wat later. Inmiddels is gesproken met Tim Schwanen (Universiteit Oxford), met TNO, komen er trajecten met het mobiliteitsteam van de gemeente Amsterdam, en met de mobiliteitsdirectie van de provincie Noordholland. Interessant is dat als je bij Google nu Ethiek en Mobiliteit intypt onze notitie de eerste hit is.

[Notitie bekijken >>](#)

Voor de *vierde notitie*, over MaaS, Mobility as a Service, geschreven door Job Harweg is nauw samengewerkt met de private equity-consultant Accuracy. Verder weten we dat de notitie gebruikt wordt door het MaaS team van I&W. Die zijn vooral enthousiast over de breedte van het verhaal.

[Notitie bekijken >>](#)

Bij de *vijfde notitie*, over e- trucks, geschreven door Christiaan van Erp, is samengewerkt met Vos Logistics. Deze notitie is besproken in het team Goederenvervoer van I&W. De notitie heeft er voor gezorgd dat ons netwerk in de wereld van het goederenvervoer is uitgebreid.

[Notitie bekijken >>](#)

De *zesde notitie* over de 16 te saneren praktijken, geschreven door Hans Jeekel heeft relatief veel aandacht gekregen. EenVandaag wil er op een later moment aandacht aan besteden. Stadszaken, een vakpers voor stedelijke informatie heeft een interview opgenomen. En via deze notitie zijn we in contact gekomen met het Mobiliteitsplatform van de stedelijke regio Utrecht.

[Notitie bekijken >>](#)

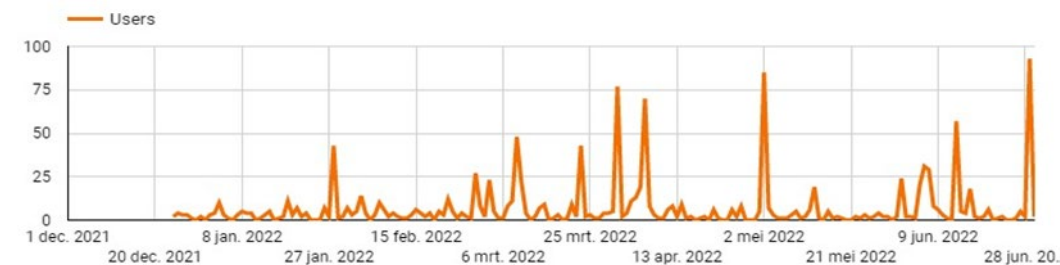
De zevende *notitie* over bevoorrading, bezorging en bezorgdheid over de gegroeide arrangementen, geschreven door Co Stokx en Sander Schepers, is gemeld in het tijdschrift Logistiek. Een interview over nut en waarde van afhaalpunten in plaats van thuisbezorgen wordt binnenkort gepubliceerd, en we hebben de uitnodiging om een artikel voor dit tijdschrift te maken.

[Notitie bekijken >>](#)

Nieuwsbrief en website

Iets over de *Nieuwsbrieven*. Met de 18 Nieuwsbrieven hebben we ongeveer 130 nieuwe documenten, video's en ontwikkelingen onder de aandacht gebracht. We hebben nu 380 abonnees die onze nieuwsbrieven te ontvangen vanuit info@labverantwoordemobiliteit.nl. In totaal zijn er het begin van het jaar buiten treden in december 2021 nu 85 abonnees bijgekomen. We weten ook goed welke ongeveer 200 personen ons redelijk goed tot goed volgen. Onze notities worden door rond de 40 % van ons adressenbestand gelezen, de Nieuwsbrieven voor rond de 35 %. Het gaat zeker niet steeds om dezelfde personen en bedrijven. Een uitsplitsing van de 380 volgers; 100 uit kennisinstituten (TNO, PBL, KiM, CBS, E-laad), 100 uit de wetenschappelijke wereld, 30 uit bedrijven, 45 mobiliteitsconsultants, 65 uit Overheden en 40 uit media. We hebben bij de start gekeken naar mensen die invloedrijk zijn in het mobiliteitsdomein.

Tot slot onze *website*. Sinds de start hebben tot en met 30 juni 1055 personen onze website bezocht. De eerste drie maanden ongeveer 470 personen, daarna de laatste drie maanden 585 personen.

Source / Medium	Sessions
(direct) / (none)	928
google / organic	198
verkeerskunde.nl...	126
linkedin.com / re...	50
deingenieur.nl / r...	16
bing / organic	8
Verkeerskunde / ...	8
mailchi.mp / refe...	5
ecosia.org / orga...	5

De meeste personen weten direct de weg te vinden. De overige aantallen zijn gering. Wat dit eerste overzicht ons leert is dat de website niet frequent wordt bezocht, dat er steeds pieken zijn als we wat uitbrengen. De website is nog geen site waar je elke dag even naar kijkt omdat er steeds iets nieuws wordt gemeld. We gaan kijken wat hier onze ambitie kan worden.

Stakeholders en eerste evaluatie

Het beeld wat we waarnemen is als volgt. Ons werk wordt stevig gevolgd bij I&W, en door nogal wat consultants. En door de vakpers. Tot nu toe blijven politici en algemene pers achter. En we hebben ons echt nog niet gericht op het grote publiek. Met een paar bedrijven zijn nu relaties opgebouwd. Interessant is dat we zeker meer kunnen doen met de huidige studenten, bijvoorbeeld via de studieverenigingen.

In iets meer detail. I&W kent nu minstens 20 medewerkers die ons volgen. Periodiek aanschuiven bij het Team Strategie Mobiliteit. Vakpers; er zijn contacten ontstaan en opgebouwd met Verkeerskunde, Verkeersnet, De Ingenieur, Stadszaken, ROM Magazine, tijdschrift Logistiek en Next Generation Infrastructures. Hier een tekst uit Verkeerskunde:

Interessant is ook dat we betrokken zijn geraakt bij drie grote visietrajecten;

I. Mobiliteitsvisie van de nieuwe regering

Wij gaan binnenkort meedenken, op vier gedefinieerde onderwerpen, zoals denken buiten de klassieke lijnen van collectief en individueel vervoer.

II. Mobiliteitsvisie Jonge Klimaatbeweging

We zijn om commentaar gevraagd. Is nadrukkelijk een verhaal hoe we in 2040 mobiel zijn. Wij bieden aan om in notities met hen de weg daarheen te schetsen. De aanbidding aan de Minister van Energie en Klimaat vindt plaats op 29 september a.s.

III. Uitwerking Brede Welvaart en mobiliteit

Op drie fronten PBL, TNO en I&W zijn we gevraagd hieraan mee te werken. Als je breder economisch gaat kijken leidt dat tot andere thema's voor beleid.

Alles overziend zeggen we na een jaar: er wordt veel geproduceerd door het Laboratorium. De structuur staat (website, notities, nieuwsbrief, inschakeling professionals, organisatie achter de schermen). We groeien behoorlijk in abonnees, in 8 maanden met 30 %. We produceren, we leren. We worden gelezen door de vakpers, door beleidsambtenaren, in de kenniswereld. De relatie met bedrijven kan steviger, dat geldt nog sterker voor politici en algemene media. We zijn betrokken bij drie grote visieprojecten. De samenhang tussen masterstudenten en klankbordgroepleden kan intensiever.

Algemeen

2022-2023 wordt het tweede jaar van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit. We willen ook dit jaar een aantal notities uitbrengen en denken nu aan negen in totaal. We zullen ook rond de 20 Nieuwsbrieven maken. En we zullen actiever worden op de drie grote trajecten. We zien ook dat onze inzichten vaker worden gevraagd in korter lopende activiteiten, zoals nu rond mobiliteit en ethiek voor de provincie Noordholland.

We zullen ook de verbindingen tussen de masterstudenten en de professionals gaan verstevigen. En we willen op verschillende universiteiten aan studenten duidelijk maken dat we bestaan en actief bezig zijn.

Ook gaan we onze zichtbaarheid in de media verder uitbouwen. We zijn blij dat er al binnen een jaar een duidelijk netwerk van contacten met de vakpers en de vakbladen is ontstaan. We beschouwen die verbindingen als essentieel. We willen leren hoe we het meest effectief met de publieksmedia (radio, TV, landelijke kranten) kunnen omgaan, en nemen daartoe een initiatief. Via dat initiatief (een gesprek met journalisten van EenVandaag en van de Volkskrant) willen we ook begrijpen of, en zo ja hoe, het nuttig is om rechtstreeks te investeren in nationale politici. En we werken een strategie uit voor de digitale media.

Dat alles doen we vanzelfsprekend met beperkte menskracht. Gedurende het jaar zullen we het aantal van 15 masterstudenten gaan bereiken. Dus willen we zo effectief mogelijk werken.

Inhoud

Het Laboratorium is opgericht om (vergeten) inzichten en inspirerende beelden te creëren inzake de klimaatopgave voor mobiliteit en transport, die nog steeds qua resultaten achterblijft op wat minimaal nodig is. Voor ons is de echte basis van mobiliteit de voet en daarmee het lopen, het meest democratische vervoermiddel dat er bestaat. Vanuit die basis moet een mobiliteitssysteem worden gebouwd dat past binnen te realiseren klimaatdoelen, binnen emissienormen, en dat voor iedereen toegankelijk en bereikbaar moet zijn. De meest verontreinigende vervoermiddelen moeten qua gebruik vanzelfsprekend het hoogst beprijsd zijn. Als je deze uitgangspunten hanteert moet er nog erg veel veranderen: er moet zowel gebouwd worden als gesaneerd worden. Er moet zowel aan techniek als aan gedrag gewerkt worden.

Voor ons is dat allemaal vanzelfsprekend. Maar het blijkt telkens weer dat de grote meerderheid van besluitvormers en deskundigen eigenlijk primair willen voortbouwen op het huidige sterk auto- en vliegtuigafhankelijke mobiliteitssysteem dat ook nog eens niet goed toegankelijk is voor alle huishoudens. Wij zien ook dat er zeker op nationaal niveau nog maar beperkte aandacht bestaat voor rechtvaardigheid en ethiek in het nu dominante mobiliteitssysteem. Dat speelt overigens ook

wereldwijd, als we kijken naar goederenmobiliteit, gekoppeld aan supply chains. Dat alles moet veranderen.

We willen graag werken met alle organisaties en initiatieven die in eenzelfde richting denken, ook in de productie van onze notities.

Brabant en Limburg: "Slot op elektriciteitsnetwerk onaanvaardbaar"

08-06-2022 | 1 reactie

Netbeheerder TenneT heeft vandaag bekend gemaakt dat het elektriciteitsnetwerk in Noord-Brabant en in Limburg dusdanig vol zit, dat er geen grootverbruikers meer aangesloten kunnen worden. Dit kan onacceptabele gevolgen hebben voor de economie, de energietransitie en vele maatschappelijke opgaven in vrijwel heel Zuid-Nederland.

We hebben al een aantal zwaartepunten voor de notities voor het komende jaar. Zonder hier nu volledig te willen zijn gaan we zeker aan de slag met stedelijke mobiliteit (zie *prentje*), met hoe de echt duurzame auto eruit ziet, met een ontwikkeling naar een Europees OV net, met de elektrificering in transport en met de relaties tot de capaciteiten van het elektriciteitsnet (zie *prentje*, nadruk natuurlijk op vehicle-to-grid). Verder; met het nauwgezet analyseren hoe nu toch de prijzen voor vervoer tot stand komen, met de grote woningbouwopgave en de relatie tot mobiliteit daarin. Ook gaan we aandacht besteden aan data en mobiliteit (waarom weten we vaak zo weinig?) en aan innovaties in de kleine scheepvaart.

We brengen maandelijks in de eerste helft van de maanden oktober tot en met juni een notitie uit. En tweewekelijks een Nieuwsbrief. De notities kennen intern een proces van voorbereiding waarbij soms ook direct onze professionals willen betrekken en waarbij we op het concept zoveel mogelijke reacties willen hebben van de masterstudenten en professionals. Pas na verwerking van al die reacties ontstaat de definitieve notitie. Via dit proces kan er ook maximaal geleerd worden.

Proces en stakeholders

We willen ons netwerk wat uitbouwen, hoewel we al erg tevreden zijn met waar we staan, na acht maanden inhoudelijke activiteit. Dat moeten de masterstudenten doen naast hun studie. Daarom gaan we het LVM iets anders organiseren, door een aantal mensen verantwoordelijk te maken voor het externe netwerk, voor de relatie met de media (website), en voor het interne proces (eindredactie van notities en nieuwsbrief). Ook gaan de relatie tussen de masterstudenten en de professionals die ons helpen en adviseren ook intensiveren, via borrels, workshops en lezingen.

Ten slotte bieden ons ook actief aan als vraagbaak voor de media over mobiliteit in relatie tot de jongere generaties: hoe zien zij/wij de mobiliteitsproblemen en de kansrijke oplossingen? En we gaan vaker contact leggen met bedrijven – zo gauw we een idee hebben voor een notitie gaan we een paar bedrijven benaderen die in het betreffend veld van de notitie werkzaam zijn, en willen dan graag hun inzichten leren kennen en waar nuttig gebruiken.

Het LVM – team 2021-2022:

Alexander van der Wal (WUR, Urban Environmental Management)

Christian van Erp (TU Eindhoven, Sustainable Energy Technology)

Co Stokx (TU Eindhoven, Operations Management and Logistics)

Hans Jeekel (emeritus hoogleraar van de TU Eindhoven, Societal Aspects Smart Mobility)

Jeroen Schrijver (Universiteit Twente, Sustainable Energy Technology)

Job Harweg (Universiteit van Bologna, Resource Economics and Sustainable Development, TU Eindhoven, Sustainable Energy Technology))

Lowe Blom (TU Eindhoven, Werktuigbouw)

Micha Arnoldus (TU Delft, Engineering and Policy Analysis)

Sander Schepers (TU Eindhoven, Sustainable Energy Technology)

Tom Knipping (TU Eindhoven, Innovation Sciences)

Tycho Smokers (TU Eindhoven, Automotive)

Willem Arts (TU Eindhoven, Innovation Sciences)